

6. Численні приклади свідчать і про те, що зворотний зв'язок необхідний і самим студентам, оскільки частина з них некритично оцінює власні знання предмета, що може виявитися тільки під час іспиту.

7. Отже, оперативний зворотний зв'язок є складником навчального процесу, необхідною ланкою, що служить методологічним критерієм перевірки засвоєння матеріалу курсу, важливим засобом контролю та самоконтролю успішності. Але важливо, щоб кількість інформації, яка надходить каналами зворотного зв'язку до викладача від студентів, була достатньою; це — головна умова повного та ефективного управління навчальним процесом.

8. Проте сучасна практика вузівського управління навчальним процесом не дає засобів вичерпної та оперативної зворотної інформації і зводить її до мінімуму, а такі методи, як контрольні роботи, колоквіуми, семінари, не забезпечують визначення дійсного рівня знань студентів.

Н. Л. ДРАБ, ст. викладач кафедри іноземних мов факультету міжнародної економіки та менеджменту КНЕУ

НАВЧАННЯ ПРОФЕСІЙНО СПРЯМОВАНОГО МОНОЛОГІЧНОГО МОВЛЕННЯ СТУДЕНТІВ ЕКОНОМІЧНИХ ВУЗІВ З ВИКОРИСТАННЯМ ПРОЕКТНОЇ РОБОТИ

Надзвичайно актуальною проблемою вищої спеціальної освіти в Україні є інтеграція професійних знань студентів для творчого розв'язання виробничих проблем, у тому числі й за допомогою ефективної іншомовної комунікації між учасниками бізнес-відносин.

Нові умови роботи менеджерів та економістів у багатонаціональних корпораціях у міжнародному середовищі потребують від них нових комунікативних умінь. Особливої важливості набуває оволодіння навичками презентаційного мовлення не тільки рідною, а й іноземною мовою.

Тому навчання професійно спрямованого монологічного мовлення (ПСММ) в економічному університеті має сприяти реалізації принципів професійно орієнтованого підходу до навчання та створенню міцної комунікативної бази для дальшої професійної діяльності.

Для досягнення цієї мети ми вважаємо за необхідне використовувати методики навчання, які стимулюють активізацію можливостей як окремої особистості, так і особистості в її співпраці з колегами в колективі/команді, доповнюють основні методи та можуть бути

використані зі студентами різних рівнів знань та здібностей.

Однією з методичних систем комунікативного навчання іноземних мов є проектна методика, сутність якої полягає у залученні студентів до творчої співпраці над виконанням професійно значущого для них проектного завдання іноземною мовою з наступною усною презентацією одержаних результатів роботи.

Теоретичним підґрунтям для вибору нами проектною методики з метою використання у навчанні ПСММ стали, зокрема, такі положення. *По-перше*, усвідомлення ролі діяльнісного підходу до навчання іноземних мов, який передбачає творчу організацію навчання на засадах кооперації, коли ті, хто навчається, ініціюють діяльність, самостійно шукають інформацію, формують погляди, планують і вибирають способи викладу інформації та думок, аналізують результати і роблять висновки: у такому разі усвідомлене засвоєння знань гарантує їх міцність і забезпечується завдяки активності студентів. *По-друге*, визнання того факту, що процес навчання іноземної мови реально відповідає довгостроковим комунікативним цілям студентів лише тоді, коли тематика і навчальні завдання потребують реального спілкування у професійно спрямованому контексті. *По-третє*, розуміння того, що робота над виконанням певного проекту як педагогічний та навчальний процес базується на ситуаціях реальної соціально-професійної діяльності, в яких студент працює самостійно або як член команди та сам відповідає за результати своєї навчальної діяльності.

Впровадження проектною методики у навчальний процес відбувалося на кафедрі іноземних мов факультету міжнародної економіки та менеджменту Київського національного економічного університету протягом трьох років. Результати роботи показали, що це сприяє зростанню професійної мотивації студентів, від якої безпосередньо залежить ефективність їхньої іншомовної мовленнєвої діяльності.

Аналіз професійно-комунікативних потреб студентів, які відповідають за рівень професійної мотивації, був зроблений за допомогою анкетування. Він показав, що саме в студентів старших курсів зростає потреба вдосконалення знань з іноземної мови, що пов'язано з реальною можливістю працевлаштування на спільних підприємствах за умови володіння іноземною мовою. Але водночас 95 % респондентів відзначали недостатність досвіду самостійного опрацювання іншомовного професійно спрямованого завдання (зокрема, на стадії підготовки до усної презентації), а також комунікативні труднощі, які виникають у них під час проведення навчальних презентацій.

О. О. ЄРЕМЕНКО, ст. викладач кафедри правового регулювання економіки КНЕУ

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ЮРИДИЧНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ